

บทเรียนสำเร็จรูป

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง โรคติดต่อ

โดย

นายประจักษ์ สักดีคำดวง

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านคูบัว อำเภอคูเมือง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ สมรรถภาพและการ ป้องกันโรค ซึ่งเป็นสาระที่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ด้วยเหตุผลดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงได้จัดทำนวัตกรรม ทางการศึกษา คือ บทเรียนเรียนสำเร็จรูป มาใช้เพื่อประกอบการเรียนการสอน โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเองอย่างละเอียดจากบทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งได้ เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องโรคติดต่อแต่ละโรคไปทีละขั้นพร้อมกับตอบคำถามเป็นตอน ๆ ไปจนจบ เนื้อหาจากการทดลองใช้ปรากฏว่านักเรียนให้ความสนใจ เข้าใจ และสนุกกับ บทเรียนสามารถตอบคำถาม ได้ดีเป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

หวังว่าบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียน หรือผู้สนใจเป็นอย่างดี

ประจักษ์ ศักดิ์คำดวง

หนู ๆ มารู้จักบทเรียนสำเร็จรูปกันเถอะนะ ครับ
เป็นบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง โรคติดต่อ

- นักเรียนจะต้องศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้
1. คำแนะนำในการใช้บทเรียนสำเร็จรูป
 2. จุดประสงค์ทั่วไป
 3. จุดประสงค์การเรียนรู้

คำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูป

1. บทเรียนนี้เป็นบทเรียนสำเร็จรูป ให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง ในการศึกษานี้ นักเรียน จะต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยไม่เปิดดูคำตอบล่วงหน้าก่อนตอบคำถาม
2. ให้นักเรียนอ่านและตอบคำถามที่ละกรอบตามลำดับ ไม่ควรทำข้ามกรอบแล้วตอบคำถามโดยเติมคำตอบในช่องว่างในใบกิจกรรมที่เตรียมไว้ในตอนทำบทเรียน
3. เมื่อทำบทเรียนเสร็จแล้วแต่ละกรอบ ให้ตรวจกับเฉลยซึ่งอยู่ในหน้าถัดไปเพื่อตรวจว่าทำถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกให้ทำเครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ทำเครื่องหมาย ✗
4. ถ้าคำตอบของนักเรียนตรงกับคำตอบที่เฉลยไว้ ให้นักเรียนอ่านและทำบทเรียนในกรอบต่อไป
5. ถ้าคำตอบของนักเรียนไม่ตรงกับคำตอบที่เฉลยไว้ ให้นักเรียนย้อนกลับไปอ่านกรอบเดิมอีกครั้งหนึ่งเพื่อความเข้าใจ และตอบคำถามใหม่ หากยังไม่ถูกต้องก็ให้กลับไปทบทวนใหม่จนกว่าจะได้คำตอบที่ถูกต้อง ถ้าไม่เข้าใจจริง ๆ ให้ถามคุณครูเพื่อขอคำแนะนำ
6. ขอให้นักเรียนตั้งใจศึกษาบทเรียน ไม่ต้องรีบร้อนหรือกังวลว่าจะช้าหรือเร็วกว่าคนอื่น ๆ และต้องระลึกอยู่เสมอว่าจะต้องตั้งใจและพยายามเรียนด้วยตนเองให้มากที่สุด
7. เมื่อจบบทเรียนให้รวมคะแนนกรอบละ 1 คะแนน ในบางข้อจะมีหลายคำตอบถ้ามีคำตอบใดผิดพลาดจะไม่ได้คะแนน รวมคะแนนทั้งหมดลงในช่องคะแนนที่ให้ไว้

โรคติดต่อ

จุดประสงค์ทั่วไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

แบบทดสอบก่อนเรียน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

กรอบที่ 1

กรอบที่ 2

กรอบที่ 3

กรอบที่ 4

กรอบที่ 5

กรอบที่ 6

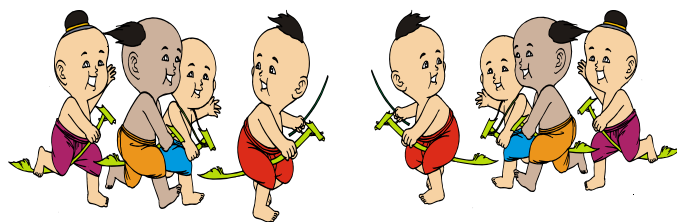
กรอบที่ 7

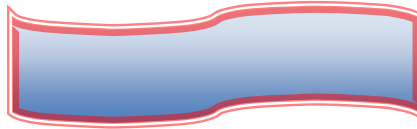
ใบกิจกรรม

แบบทดสอบหลังเรียน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

บรรณานุกรม

เพื่อให้ นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง โรคติดต่อ

จุดประสงค์การเรียนรู้

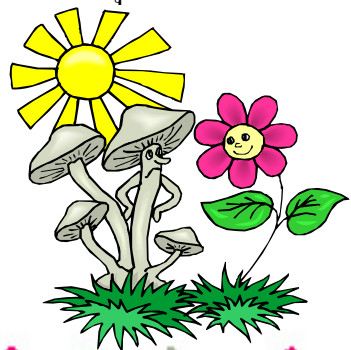
1. นักเรียนบอกความเป็นมาของโรคโรคติดต่อ
2. นักเรียนบอกสาเหตุของการแพร่ติดต่อของโรคติดต่อ
3. นักเรียนบอกพาหะนำโรคได้
4. นักเรียนบอกวิธีป้องกันรักษาโรคติดต่อ

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง โรคติดต่อ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ให้ตรงกับข้อ ก, ข, ค, หรือ ง
ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

- ข้อใดเป็นกล่าวได้ถูกต้อง
 - โรคติดต่อเป็นโรคที่เกิดตามฤดูกาลไม่เป็นอันตราย
 - โรคติดต่อเป็นโรคที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เป็นโรคติดต่อ
 - โรคติดต่อเป็นโรคที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศให้เป็นโรคติดต่อ
 - ไม่มีข้อถูก
- ข้อใดเป็นโรคติดต่อ
 - ทอลซิลอักเสบ
 - โรคอีสุกอีใส
 - มะเร็งปากมดลูก
 - โรคตากุ้งยิง
- ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับสาเหตุของโรคติดต่อ
 - เกิดจากเชื้อโรคหรือสารพิษ ที่แพร่เชื้อมาสู่คน
 - เกิดจากคนหรือสัตว์ ที่ติดเชื้อโรคแล้วแพร่เชื้อไปยังบุคคลอื่น
 - โรคติดต่อเกิดได้เองตามธรรมชาติ
 - ข้อ ก.และข้อ ข. ถูกต้อง

4. สาเหตุที่ทำให้เชื้อโรคติดต่อแพร่เชื้อได้อย่างรวดเร็วเกิดจากอะไร
- ก. ขาดความรู้ความเข้าใจ
 - ข. ไม่สนใจเพราะคิดว่าไม่เกี่ยวกับตนเอง
 - ค. คิดว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก. ข. ค.
5. ข้อใดไม่ใช่พาหะของโรคติดต่อ
- ก. อาหาร
 - ข. หุ่น
 - ค. คนป่วยในที่วิ
 - ง. เสมหะ
6. ข้อใดเป็นการแพร่เชื้อโรคติดต่อทางระบบหายใจ
- ก. ปนมากับน้ำและอาหาร
 - ข. ไอ จาม
 - ค. ถูกสัตว์กัด
 - ง. ผิดทุกข้อ
7. ข้อใดเป็นวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดที่สามารถช่วยลดการแพร่เชื้อโรคและหายเป็นปกติในเร็ววัน
- ก. ให้กินวิตามินบีรวม
 - ข. ดื่มน้ำสะอาดมากๆ
 - ค. ออกกำลังกายตามปกติ
 - ง. หยุดเรียนและนอนหลับพักผ่อนมากๆ

8. ข้อใดเป็นวิธีปฏิบัติตนเองที่สามารถช่วยป้องกันโรคติดต่อ

- ก. รับประทานอาหารสุกใหม่ๆ
- ข. ล้างมือด้วยน้ำสบู่ทุกครั้งก่อนรับประทานอาหาร
- ค. ออกกำลังกายเป็นประจำ
- ง. ถูกทั้งข้อ ก. ข. ค.

9. ข้อใดเป็นวิธีการป้องกันโรคติดต่อขณะเกิดโรคระบาดที่ดีที่สุด

- ก. กินอาหารครบ ๕ หมู่
- ข. แยกผู้ป่วยออกจากผู้อื่น
- ค. พักผ่อนให้เพียงพอ
- ง. กินวิตามินบีรวม

10. วิธีการใดสามารถป้องกันการแพร่เชื้อโรคติดต่อที่ดีที่สุด

- ก. ฉีดวัคซีนตั้งแต่วัยเด็ก
- ข. ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- ค. ควบคุมและกำจัดแหล่งเพาะเชื้อโรค
- ง. พักผ่อนให้เพียงพอ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง โรคติดต่อ

- 1. ค
- 2. ข
- 3. ง
- 4. ง
- 5. ค
- 6. ข
- 7. ง
- 8. ง
- 9. ข
- 10. ค

บทเรียนสำเร็จรูป เล่มที่ 1

เรื่อง โรคติดต่อ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เวลา 2 ชั่วโมง

กรอบที่ 1

โรคติดต่อตามความหมายในพระราชบัญญัติโรคติดต่อพุทธศักราช 2523 แบ่งออกได้ดังนี้

1. โรคติดต่อ หมายความว่า

1.1 โรคซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้เป็นโรคติดต่อ

1.2 โรคซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเฉพาะในเขตของตน โดยประกาศให้เป็นโรคติดต่อในกรณีที่ตรวจพบหรือมีเหตุสงสัยว่าโรคใดโรคหนึ่งนอกเหนือจากข้อ 1 เป็นโรคซึ่งอาจติดต่อแพร่กระจายเป็นอันตรายแก่ประชาชนได้

กรอบที่ 2

รายชื่อโรคติดต่อรวม 45 โรค

1. อหิวาตกโรค 2. กาฬโรค 3. ไข้ทรพิษ 4. ไข้เหลือง 5. ไข้กาฬหลังแอ่น
6. คอตีบ 7. ไอกรน 8. บาดทะยัก 9. โปлио 10. ไข้หัด 11. ไข้หัดเยอรมัน
12. คางทูม 13. ไข้อีสุกอีใส 14. ไข้หวัดใหญ่ 15. ไข้สมองอักเสบ
16. ไข้เลือดออก 17. พิษสุนัขบ้า 18. ตับอักเสบ 19. ตาแดงจากไวรัส
20. อาหารเป็นพิษ 21. บิดแบบซัลลาเรีย 22. บิดอมีบา 23. ไข้รากสาดน้อย
24. ไข้รากสาดเทียม 25. ไข้รากสาดใหญ่ 26. สลัดไทฟัส 27. มูรินไทฟัส
28. วัณโรค 29. เรื้อน 30. ไข้จับสั่น 31. แอนแทรกซ์ 32. ทริโคโนซิส
33. กุดทะราด 34. เลปโตสไปโรซิส 35. ซิฟิลิส 36. หนองใน
37. หนองในเทียม 38. กามโรคของต่อมและท่อน้ำเหลือง 39. แผลริมอ่อน
40. แผลกามโรคเรื้อรังที่ขาหนีบ 41. ไข้กลับซ้ำ 42. อุจจาระร่วง
43. แผลเรื้อรัง (แผลปากหมู) 44. เท้าช้าง และ 45. เอดส์

กรอบที่ 3

โรคติดต่อ หมายถึง โรค หรือความเจ็บป่วยที่เกิดจากเชื้อโรค หรือสารพิษ
ที่ถ่ายทอดจากคน หรือสัตว์ ที่ติดเชื้อไปยังบุคคลอื่น

กรอบที่ 4

สาเหตุของโรคติดต่อ เกิดจากการติดเชื้อ ซึ่งจุลินทรีย์ที่ก่อโรค
เรียกว่า "เชื้อโรค" มีดังนี้

1. เชื้อไวรัส
2. เชื้อแบคทีเรีย
3. เชื้อรา
4. เชื้อปรสิต

กรอบที่ 5

ทางติดต่อของเชื้อโรค

1. ทางการหายใจหรือสูดดม
2. ทางการกิน
3. ทางผิวหนัง ทางบาดแผล รอยถลอกหรือฉีกขาด
4. ทางเพศสัมพันธ์
5. ทางรกและช่องคลอด

กรอบที่ 6

ระยะติดต่อของโรค

หมายถึง ระยะเวลาที่คนหรือสัตว์ที่มีเชื้อโรคนั้น แล้วสามารถนำเชื้อ
ถ่ายทอดไปสู่ผู้อื่นได้ ไม่ว่าจะผ่านทางตรงหรือทางอ้อม

กรอบที่ 7

วิธีการป้องกัน

1. การป้องกันการรับเชื้อโรค โดยการหลีกเลี่ยงการสัมผัสเชื้อโรค
2. การคัดแยกผู้ป่วย เช่นการหยุดพักการเรียน
3. การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย
 - 3.1 การสร้างภูมิคุ้มกัน โดยการฉีดวัคซีน
 - 3.2 แบบสร้างเองโดยการสร้างสุขภาพด้วยอาหาร น้ำ ออกกำลังกายและการพักผ่อน

ใบกิจกรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบ ให้ตรงกับกรอบต่าง ๆ
ที่กำหนดให้

กรอบที่ 1

.....

.....

กรอบที่ 2

.....

.....

กรอบที่ 3

.....

.....

.....

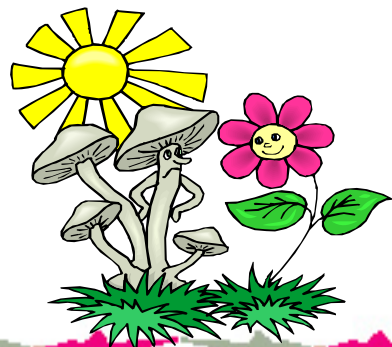
.....

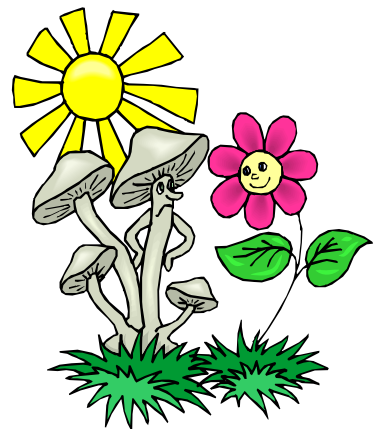
แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง โรคติดต่อ

คำชี้แจง :ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ให้ตรงกับข้อ ก, ข, ค, หรือ ง
ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

- ข้อใดเป็นกล่าวได้ถูกต้อง
 - โรคติดต่อเป็นโรคที่เกิดตามฤดูกาลไม่เป็นอันตราย
 - โรคติดต่อเป็นโรคที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เป็นโรคติดต่อ
 - โรคติดต่อเป็นโรคที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศให้เป็นโรคติดต่อ
 - ไม่มีข้อถูก
- ข้อใดเป็นโรคติดต่อ
 - ทอลซิลอักเสบ
 - โรคอีสุกอีใส
 - มะเร็งปากมดลูก
 - โรคตากุ้งยิง
- ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับสาเหตุของโรคติดต่อ
 - เกิดจากเชื้อโรคหรือสารพิษ ที่แพร่เชื้อมาสู่คน
 - เกิดจากคนหรือสัตว์ ที่ติดเชื้อโรคแล้วแพร่เชื้อไปยังบุคคลอื่น
 - โรคติดต่อเกิดได้เองตามธรรมชาติ
 - ข้อ ก.และข้อ ข. ถูกต้อง

4. สาเหตุที่ทำให้เชื้อโรคติดต่อแพร่เชื้อได้อย่างรวดเร็วเกิดจากอะไร
- ก. ขาดความรู้ความเข้าใจ
 - ข. ไม่สนใจเพราะคิดว่าไม่เกี่ยวกับตนเอง
 - ค. คิดว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก. ข. ค.
5. ข้อใดไม่ใช่พาหะของโรคติดต่อ
- ก. อาหาร
 - ข. หนู
 - ค. คนป่วยในที่วิ
 - ง. เสมหะ
6. ข้อใดเป็นการแพร่เชื้อโรคติดต่อทางระบบหายใจ
- ก. ปนมากับน้ำและอาหาร
 - ข. ไอ จาม
 - ค. ถูกสัตว์กัด
 - ง. ผิดทุกข้อ
7. ข้อใดเป็นวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดที่สามารถช่วยลดการแพร่เชื้อโรคและหายเป็นปกติในเร็ววัน
- ก. ให้กินวิตามินบีรวม
 - ข. ดื่มน้ำสะอาดมากๆ
 - ค. ออกกำลังกายตามปกติ
 - ง. หยุดเรียนและนอนหลับพักผ่อนมากๆ

8. ข้อใดเป็นวิธีปฏิบัติตนเองที่สามารถช่วยป้องกันโรคติดต่อ
- ก. รับประทานอาหารสุกใหม่ๆ
 - ข. ล้างมือด้วยน้ำสบู่ทุกครั้งก่อนรับประทานอาหาร
 - ค. ออกกำลังกายเป็นประจำ
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก. ข. ค.
9. ข้อใดเป็นวิธีการป้องกันโรคติดต่อขณะเกิดโรคระบาดที่ดีที่สุด
- ก. กินอาหารครบ ๕ หมู่
 - ข. แยกผู้ป่วยออกจากผู้อื่น
 - ค. พักผ่อนให้เพียงพอ
 - ง. กินวิตามินบีรวม
10. วิธีการใดสามารถป้องกันการแพร่เชื้อโรคติดต่อที่ดีที่สุด
- ก. ฉีดวัคซีนตั้งแต่วัยเด็ก
 - ข. ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
 - ค. ควบคุมและกำจัดแหล่งเพาะเชื้อโรค
 - ง. พักผ่อนให้เพียงพอ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง โรคติดต่อ

1. ค

2. ข

3. ง

4. ง

5. ค

6. ข

7. ง

8. ง

9. ข

10. ค

บรรณานุกรม

เผยแพร่ฟรี
www.kroobannok.com

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. การจัดการเรียนรู้อุ้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและผลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพ วิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและผลศึกษากรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, 2546.
- _____. คู่มือการจัดการเรียนรู้อุ้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและผลศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545 ก.
- _____. “คู่มือพัฒนาการเรียนรู้อุ้” ใน เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. หน้า 37 – 38. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ, 2545 ข.
- ประเสริฐ ทองเจริญและคณะ, 2552, โรคติดต่อและโรคเขตร้อน, สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ (10) www.panyathai.or.th . ค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2552.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์. สรุปสถานการณ์โรคและภัยที่เฝ้าระวังทางทางระบาดวิทยา ที่สำคัญสำหรับปี พ.ศ. 2551. บุรีรัมย์ : งานระบาดวิทยา กลุ่มสนับสนุนวิชาการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์ 2551.
- สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. ตำราโรคทั่วไป. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2544.
- สุวิทย์ อารีกุล และคณะ, 2552 ,โรคติดต่อและโรคเขตร้อน, สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ (10) www.panyathai.or.th . ค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2552.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. สุขศึกษาและผลศึกษา ป.4. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2544.

